

Udskriftsdato: 21. december 2025

KEN nr 10119 af 30/09/2009 (Historisk)

Rumventilation i bilværksted med spredte forureningskilder

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 5900091-09, 59000592-09
og 5900102-09

Rumventilation i bilværksted med spredte forureningskilder

Resumé

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at et bilværksted skulle etablere rumventilation. Luften i værkstedet bar tydeligt præg af at indeholde oliedampe, og at der er flere kilder til luftforurening som fx udstødning fra lastbiler og busser, vaskekar, motorer, anvendelse af ilt og gas samt brug af spraydåser med sundhedsskadelige stoffer.

Herudover tog nævnet stilling til om det konkrete påbud skulle medføre et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver og om de 5 påbud, som virksomheden havde fået, også skulle medføre et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

[Adressat udeladt]

Deres j.nr.

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 29. september 2009 behandlet Deres klage på vegne af [virksomhedens navn udeladt]. Der er klaget over Arbejdstilsynets afgørelser af 29. januar 2009 med påbud om, at

- 1) etablere rumventilation til fjernelse af spredt forurening i bilværkstedet
- 2) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbud om rumventilation
- 3) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at løse og forbygge de arbejdsmiljøproblemer, der er givet påbud om.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skal etablere rumventilation til fjernelse af spredt forurening i bilværkstedet og bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Begge påbud skal efterkommes senest den 1. juni 2010.

Arbejdstilsynet skal senest den 16. november 2009 have besked om, at der er indgået aftale om rådgivning.

Arbejdsmiljøklagenævnet er endvidere enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at løse og forbygge de arbejdsmiljøproblemer, der er givet påbud om.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder således Arbejdstilsynets afgørelser af 29. januar 2009.

B E G R U N D E L S E

Rumventilation

Ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg den 13. januar 2009 blev det oplyst, at autoværkstedet udfører reparation af biler, varevogne, busser og lastbiler.

Arbejdsrummet er ca. 500 m² og højden er 5 m. Arbejdstilsynet oplyser, at luften i værkstedet bar tydeligt præg af at indeholde oliedampe.

Arbejdstilsynet har fået oplyst og konstateret følgende kilder til luftforurening i værkstedet:

- Varebiler, busser eller lastbiler køres ud og ind flere gange ugentligt. Ved ind- og udkørsel af lastbiler og busser er der ikke altid mulighed for at montere udsugningsslange på lastbilens eller bussens udstødningsrør på grund af udsugningsslangens placering og længde. Lastbiler, busser og varebiler har sideudkast af udstødningsgasser.

- Der foretages reparation både på varme og kolde motorer. Ved Arbejdstilsynets tilsyn blev der i værkstedet arbejdet på 2 biler, 1 varebil, 1 bus og 1 lastbil.
- I værkstedet svejdes ca. 2 gange pr. måned.
- Der bruges ilt og gasflamme ca. 3 gange om ugen til løsning af fastgroede bolte og møtrikker.
- Faremærkede sprayprodukter anvendes flere gange dagligt af 5 personer. Arbejdstilsynet oplyser, at det af leverandørbrugsanvisningerne fremgår, at man skal sikre sig, at der er god ventilation ved arbejde med produkterne. Hvis det ikke er muligt, kan der midlertidigt anvendes godkendt åndedrætssværn. Arbejdstilsynet har oplyst, at der blev anvendt produkter som fx
- Bead sealer. Faremærket: Meget brandfarlig.
- Innotec Silicone spray. Faremærket: Meget brandfarligt. Malkode 2-1.
- Innotec Multi spray. Faremærket: Yderst brandfarlig. Malkode 3-1.
- Würth Rost Off Ice. Faremærket: Yderst brandfarlig. Malkode 3-1.
- Der stod kander i værkstedet med sprinklervæske og kølervæske. Der var frie væskeoverflader.
- Spredt i hele værkstedet stod spande, tønder og kander med olie. Der var frie væskeoverflader.
- Der er indrettet vaskekar, hvor der stod tre spande/bøtter med dieselolie uden låg på.
- Der var affaldsspande uden låg på, hvor der lå gennemvæddede olieklude m.m.

I klagen er anført, at luften i værkstedet sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlig. Der er henvist til, at Arbejdstilsynet ikke har påvist, at luften indeholder skadelige dampe, som overskrider gældende grænseværdier og at skadelige dampe bortledes, dels ved brug af de i værkstedet etablerede procesudsugninger, dels ved jævnlig udluftning gennem store porte i begge ender af værkstedet. Portene skal nødvendigvis åbnes for at få bilerne ind og ud af værkstedet.

Det er endvidere anført, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at de på værkstedet eksisterende udluftningsmuligheder ikke er fuldt tilstrækkelige, og at etablering af rumventilation er meget bekostelig. Udgiften kan ikke væltes over på kunderne, hvis værkstedet fortsat skal være i stand til at konkurrere med andre autoværksteder, der ikke skal etablere rumventilation.

Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Det fremgår af lov om arbejdsmiljø § 42, stk. 1.

Hvis ikke det kan forhindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftforurening, der er sundhedsskadelig eller generende, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur. Det fremgår af § 35, stk. 1 i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning.

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt vægt på, at luften i værkstedet bar tydeligt præg af at indeholde oliedampe, og at der er flere kilder til luftforurening som fx udstødning fra lastbiler og busser, vaskekar, motorer, anvendelse af ilt og gas samt brug af spraydåser med sundhedsskadelige stoffer.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at effektiv udluftning via portene vil kunne medføre gener i form af træk og kulde.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endelige lagt vægt på, at det ikke er en betingelse for at give påbud om rumventilation, at grænseværdier er overskredet, hvis de konkrete omstændigheder i tilstrækkelig grad sandsynliggør, at der er udvikling af spredt luftforurening, som i dette tilfælde.

Arbejdsmiljøklagenævnet skal i øvrigt bemærke, at påbud om rumventilation til et autoværksted beror på de konkrete omstændigheder.

Autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved løsning af påbud om rumventilation

I klagen er anført, at påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver er overflødigt.

En arbejdsgiver skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver et påbud om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3. I øvrigt skal overtrædelsen være konstateret ved et enkeltstående

tilsyn i én produktionsenhed. Det fremgår af § 6, stk. 1 i bekendtgørelsen om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et af de områder, der anses for at være et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, er sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor der er mange spredte forureningskilder på arbejdspladsen, og forureningen ikke fjernes effektivt. Det fremgår af bekendtgørelsens § 16.

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt vægt på, at der ved nævnets afgørelse om rumventilation er afgivet et påbud om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem. Virksomheden skal derfor bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at løse problemet.

Der afgives ikke påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres. Det fremgår af § 6, stk. 2 i bekendtgørelsen.

Nævnet har lagt til grund for denne afgørelse, at virksomheden ikke i forvejen har mekanisk rumventilation i værkstedet og derfor ikke har løst et identisk arbejdsmiljøproblem inden for det seneste år på samme arbejdssted.

Autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved mindst 5 påbud

I klagen er anført, at påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver er overflødigt.

Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, når Arbejdstilsynet træffer 5 eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, der er konstateret ved et enkeltstående tilsyn tilknyttet én produktionsenhed. Det fremgår af § 3 i bekendtgørelsen om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt vægt på, at der ved Arbejdstilsynets afgørelse af 29. januar 2009 er givet påbud til virksomheden om

- 1) at udarbejde arbejdspladsbrugsanvisninger for faremærkede produkter
- 2) at etablere kontrolanordning på procesudsugninger
- 3) at foretage lovpligtigt eftersyn af værkstedets lifte
- 4) at sikre værkstedets porte mod nedstyrtninger ved fjederbrud
- 5) etablere rumventilation til fjernelse af spredt forurening.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at nævnet har fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at etablere rumventilation til fjernelse af spredt forurening.

Der er således givet påbud for 5 overtrædelser af arbejdsmiljøloven og virksomheden skal derfor bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

- § 42, stk. 1, § 43, stk. 1, nr. 1, § 77, stk. 1 og § 77 a i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 35, stk. 1 i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning
- § 3, § 6 og § 16 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

Kopi til

- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet, Tilsynscenter , Postboks 1228, 0900 København C.
- J.nr.

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 6

Arbejdsstedets indretning

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 43. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

- 1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
- 2) velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
- 3) udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

Stk. 2. Det kan i reglerne i medfør af stk. 1 fastsættes, at de gælder for udlejere af bygninger, lokaler, arealer m.v.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

...

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning

...

Kapitel 8

Ventilation

...

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet, skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Stk. 3. Den udsugede luft må ikke føres tilbage til arbejdsrummet eller andre lokaler, jf. dog stk. 4 og stk. 5.

Stk. 4. Udsuget luft, der udelukkende stammer fra slibning af støbegods i støberiers renehuse, kan dog, forudsat at støbegodset ikke indeholder stoffer og materialer omfattet af bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved arbejde med stoffer og materialer efter effektiv rensning samt efter tilførsel af en passende mængde frisk luft, føres tilbage til samme arbejdsrum, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. Udsuget luft, der udelukkende stammer fra sandblæsning, hvor der er krav om, at der skal bruges luftforsynet åndedrætsværn, kan dog, efter effektiv rensning samt efter tilførsel af en passende mængde frisk luft, føres tilbage til samme arbejdsrum, jf. dog stk. 7.

Stk. 6. Det er en forudsætning, at det kan dokumenteres, at den udsugede luft, jf. stk. 4, forinden den føres tilbage, er effektivt rensset og har mindst samme kvalitet som udeluften, herunder at den ikke indeholder ildelugt eller anden generende luftforurening. Der skal endvidere til stadighed foretages de nødvendige målinger for at kontrollere, at den indblæste luft lever op til kravene.

Stk. 7. Det er en forudsætning, at det kan dokumenteres, at den udsugede luft, jf. stk. 5, forinden den føres tilbage, er effektivt rensset, således at luftens indhold af mineralsk støv (inert, respirabel) ikke overstiger 10% af grænseværdien. Der skal endvidere til stadighed foretages de nødvendige målinger for at kontrollere, at den indblæste luft lever op til kravene.

Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

Kapitel 2

Påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

§ 3. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, når Arbejdstilsynet træffer 5 eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, der er konstateret ved

- 1) et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

...

§ 6. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere

komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Det kemiske område

...

§ 16. Sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor

- 1) der ikke er etableret en effektiv mekanisk udsugning med samtidig tilførsel af frisk erstatningsluft af passende temperatur,
- 2) procesudsugte luftrecirkuleres, således at den udsugede luft fra den forurenende proces føres tilbage til arbejdsrummet eller andre lokaler, eller
- 3) der er mange spredte forureningskilder på arbejdspladsen, og forureningen ikke fjernes effektivt.